

Håndhygiene - hånddesinfeksjon og håndvask

D07293

Utgave:
6.03Gjelder fra:
11.07.2024

Side 1 av 2

Hensikt og omfang

Sikre en korrekt håndhygiene slik at smitteoverføring via hender forhindres. God håndhygiene regnes som det viktigste enkelttiltaket for å forebygge smittespredning.

Ansvar

Leder har ansvar for å gjøre prosedyren kjent, etterleves i praksis og påse at det er tilstrekkelig med håndhygienefasiliteter.

Hver enkelt ansatt har ansvar for å etterleve prosedyren i praksis.

Handling

En forutsetning for å oppnå korrekt håndhygiene er at hendene er uten ringer, armklokke, armbånd, lange negler, neglelakk eller løse negler.

Fire indikasjoner for håndhygiene

- Før berøring av pasient eller gjenstander i pasientens nærmeste omgivelser
- Umiddelbart før rene/aseptiske oppgaver
- Umiddelbart etter kontakt med kroppsvæsker (også når hansker har vært benyttet)
- Når man forlater pasienten, etter berøring av pasient eller gjenstander i pasientens nærmeste omgivelser

I tillegg skal håndhygiene utføres

- Før og etter hanskebruk
- Etter opphold i desinfeksjonsrom, håbdtering av avfall og urent utstyr
- Etter toalettbesøk
- Etter å ha hostet eller nyst i hendene, eller pusset nesene
- Før man går inn på rene områder som kjøkken, rene lager, sterilt lager, eller medisinerrom
- Før tilberedelse av mat eller spise mat
- Før man går inn eller ut av en avdeling

Hånddesinfeksjon:

Hånddesinfeksjon er anbefalt som første valg hvis hendene er synlig rene og tørre. Bruk tilstrekkelig mengde hånddesinfeksjonsmiddel tilpasset dine hender og gni alle flater; håndflate, håndbak, fingertupper/negletupper, tommer, mellom fingre og rundt håndledd. Gni i 20-30 sekunder til huden er tør. Dette er viktig for å oppnå optimalt mikrobedrap og for å forebygge sår/sprekker i huden.

Håndvask utføres:

- Når hendene er synlig tilsølt eller er våte
- Ved Norovirus eller ved sporedannende bakterier, som *Clostridioides difficile*.

- Ved uhell med blod eller kroppsvæsker, dersom hansker ikke er brukt eller det har gått hull på hanskene
- Etter måltider / håndtering av næringsmidler
- Etter toalett besøk

Bruk 40-60 sekunder fra start til slutt. Skyll hendene i lunket vann, ta rikelig med såpe og skumvask alle deler av hendene som beskrevet under hånddesinfeksjon. Skyll godt og klapptørk hendene med tørkepapir, skru av kranen med tørkepapiret.

Håndhygiene, pasient og pårørende

Det må legges til rette for at alle som oppholder seg i institusjonen får mulighet til å utføre håndhygiene og får informasjon om viktigheten av dette. Beboere/pasienter bør alltid få tilbud om å utføre håndhygiene før måltider.

Helsepersonellet tilrettelegger og eventuelt hjelper sengeliggende beboere/pasienter til å få utført håndhygiene.

Krav til håndhygienemidler:

- Hånddesinfeksjonsmiddel må oppfylle kravene i NS-EN1500:2013 (Norsk standard) i Helsesektoren.
- Hånddesinfeksjonsmiddel skal være basert på 70% -90 % etanol eller 60% isopropanol og tilsatt et stoff som hindrer uttørking av huden (Glyserol).
- Hånddesinfeksjonen skal være i flytende eller i gel form, **skum er ikke godkjent** til bruk Helsesektoren.
- Papirhåndkle bør være av god kvalitet, mykt og ha god absorberingsevne. Resirkulert papir skal ikke brukes i helsetjenesten da dette inneholder limstoffer og ikke er tilstrekkelig rent.
- Hånddesinfeksjon, håndsåpe, håndkrem og papirhåndklær **skal** monteres i dispenser på vegg.

Referanser

[EX.01.02-03](#)

[Basale smittevernrutiner - Usterile engangshansker](#)

[EX.01.02-06](#)

[Plakat - håndhygiene til rett tid](#)

[Håndhygieneveilederen - FHI](#)

[Basale smittevernrutiner - FHI](#)

[Håndhygieneveilederen - FHI](#)

[Håndhygiene: Filmer, presentasjoner, quiz og registreringsskjema - FHI](#)

[Clostridioides difficile \(Clostridium difficile\)-infeksjon - FHI](#)